

September 2013

I denne utgaven:

Leder, s. 2

Temaforedragene fremover:

26.sept: Historia om Ivar Aasen, s.3

31.okt. Stjernehimmelen, s.3

28.nov.: Kina, s.4-5

Nei, ikke sant vel? s.5

Referat fra Edv.Munch, s.6

Medlemstur til Fyrmuseet i Dalsfjord, s. 7

Temaforedrag 12.des:
Mystiske og spennende funn i naturen på Sunnmøre, s.8

Kunstmalergruppens utstilling
23.sept, s.8-9

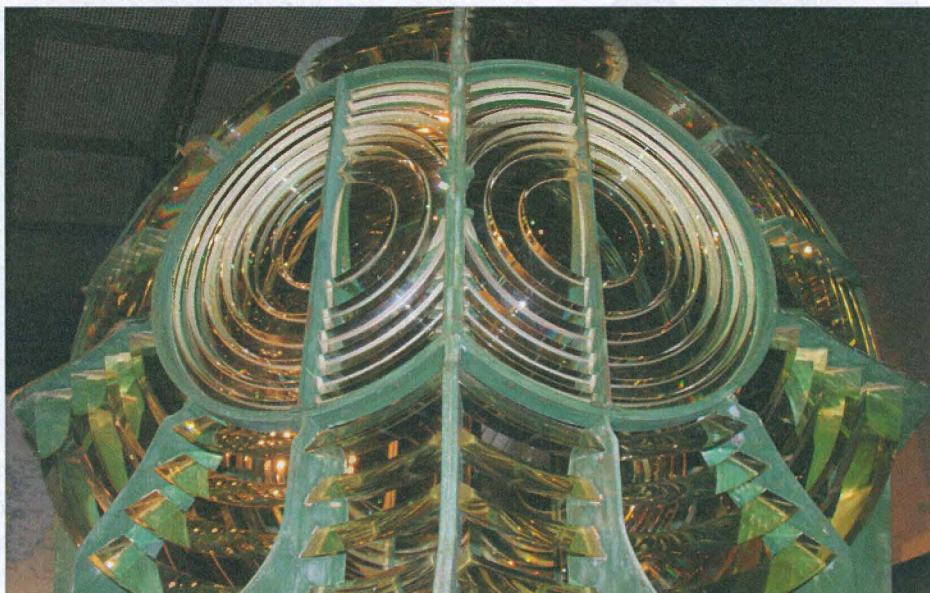
Dikt om Veljar og Stunda, s.10

Kontaktadresser til gruppeledere, s. 11

Støtt våre sponsorer, Brage og Sparebanken Møre, s.11

Informasjon om tillitsmenn, om formålsparagrafen og avtalte møtetider for gruppene, s.12

Org.nr. 987 814 217
Bankkonto 3910 26 50933
Nettsidene våre er under endring

Det er ikke bare det at du ser fyret, men tydeligvis ser fyret deg også. Dette er fyrlinsen som står på Fyrmuseet i Dalsfjorden. Vi hadde en fremragende flott tur inn dit, les referatet på side 7, og ta deg en tur selv.

Temamøtene og turer fremover

26. september: **Historia om Ivar Aasen. Illustrert foredrag av Ottar Grepstad**
8-9. oktober: **Fellestur til Operaen i Nordfjord: Flaggermusen.**
31.oktober: **Torbjørn Urke: Stjernehimmelen**
28.november: **Torbjørn Færøvik : Kina**
12.desember: **Astor Furseth: Mystiske og spennende funn i naturen på Sunnmøre**

OBS Dato 12.des, og klokken 1700

- 30.jan 2014: **Jan Kofstad: I fotsporene til Vinje, Ibsen og Grieg in den norske fjellverden**
27.feb. 2014: **Årsmøte for året 2013, regnskap 2013, budsjett for 2014 m.m**
27.mars 2014: **Allan Bradley: foredrag m/film om Erling Rønneberg**

Det faste er at vi møtes siste torsdag hver måned, på Høgskolen i lokalet Naftad Jupet, kl. 1800—og at vi møtes til sosialt samvær etterpå, over en kopp kaffe og litt å bite i. Inngangspenger kr. 50.

Jeg vil bli medlem av Pensjonistuniversitetet i Ålesund

Navn:

Postadresse:

Postnr og sted:

Telefon fast:

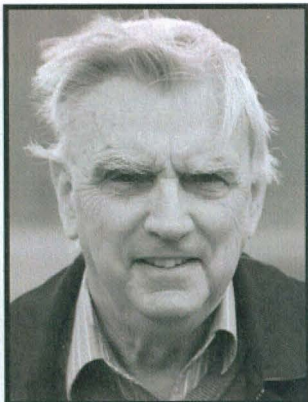
Tlf mobil:

E-postadresse:

Fødselsdato:

Gi informasjonen til enten Sjur Brande eller Per Øfsdahl (adresser på siste side)

Politikk på sjølvstyr

Så er vi ferdige med Stortingsvalet, og mange ventar kanskje med spenning på konsekvensane. Eg syns no litt synd på politikarane. Dei blir fanga opp i eit medieskapt sirkus der dei må kappast om å bli lagt merke til. Standpunkta spissast, lovnader utbroderte og motstandarane mistenkeleggjerast. Dei gjer det nok i beste meining for å få oss ut av godstolen og inn på stemmelokalet. Media skaper nok dette oppstyret i demokratiet si teneste. Meiner dei i alle fall. Men ein ting var det nok brei semje om 9. september, både blant kandidatar og veljarar; det er godt det er over.

For dei som er blitt valde til å ta sete på Stortinget melder det seg nok den eine "blåmåndagen" etter den andre. Det opplever at ein ting er å ønskje det, og vilje det med, men å få det gjort er noko heilt anna. For oss eldre er denne maktesløysa i første rekke knytt til ansvarsdelinga mellom Stortinget og kommunane. Etter innføring av rammeoverføringar, i staden for øyremerkta tilskott midt på 1980-talet, er det kommunane som har ansvaret for det meste av tenestene som vi skal bruke. Og der er det andre politiske konstallasjonar og andre prioriteringar som gjeld enn på Stortinget. Difor er kommunevala viktigare for oss en Stortingsvala.

Som ung student opplevde eg i 1963 professor Jens Arup Seip sitt legendariske foredrag "Frå embetsstat til ettparti stat". Før 1884 var det embetsmenn som styrte på vegner av Stortinget som berre møtte kvart 3.år, og som hadde liten innflytelse på den praktiske politikken som blei ført. Og på Stortinget sat det også stort sett berre embetsmenn. Etter 1945 (fram til 1965) hadde Arbeidarpartiet teke over den rolla embetsmennene hadde hatt 100 år tidlegare, og då var det stort sett partiapparatet som styrte Stortinget.

No er vi i ferd med å få ein ny "embetsmannsstat" som vi med dagens ordbruk kan kalle "byråkratstaten". I stadig større grad er det forvaltningsorgan, under avgrensa politisk styring, som for ansvaret for stadig fleire område. Best ser vi dette når det gjeld forvaltning av sjukehusa, eller det som blir kalla spesialisthelsetenesta. Med konsernmodellar frå det private næringslivet som utgangspunkt er det bygt opp eit helsebyråkrati på ulike nivå som skal styre helsesektoren etter økonomiske prinsipp. Sjølv om det sit personar med politisk bakgrunn i styra på ulike nivå, er desse "helsekonserna" i alle hovudsak utanfor politisk styring frå Stortinget.

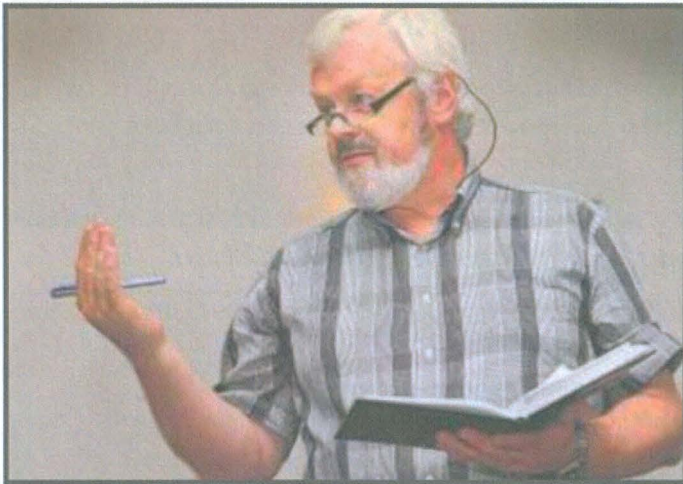
Ein byråkrat var i utgangspunktet ein person i offentleg forvaltning som sytte for ei verdinøytral og upolitisk behandling av saker. Men etter kvart har byråkratiet skifta ham og i større og større grad blitt premissleverandør for politiske vedtak både i kommunar og på Stortinget. Denne rolla ser vi spesielt i veksten i talet på tilsette i forvaltninga på ulike nivå. Byråkratane har teke over den rolla embetsmennene hadde før 1884 og styrer stort sett landet og kommunane. Dette blir forsterka når det er fleirtalskonstallasjonar som anten har regjeringsmakt eller makta i kommunane. Då får vi både embetsmannsstat og eitpartistat på ein gong. No får vi i alle fall håpe på ei mindretalsregjering så Stortinget og stortingskomiteane får den makta dei skal ha.

Karl J.

Vær snill å si fra om endringer i dine adresser, telefonnummer, e-poster, og andre ting som vi kan bruke for å nå frem til deg med beskjeder, forsendelser og spørsmål.

Det er tidkrevende for styret å finne ut av slike ting i etterkant, og du kan gå glipp av ting!

Temaforedragene fremover høsten:

26. september:

Historia om Ivar Aasen.

Illustrert foredrag av Ottar Grepstad

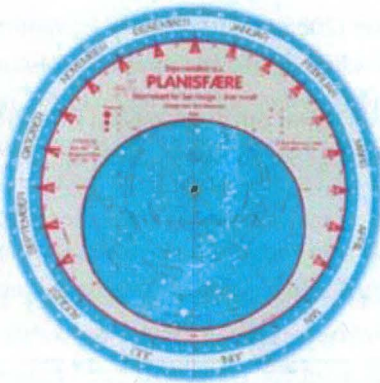
Ottar Grepstad sin biografi om Ivar Aasen gjekk rett inn på bestseljarlista utgjevingsveka, og klatra i si andre veke frå ellefte til tredje plass på lista. Boka vart lansert 1. august og har fått strålende kritikkar. Biografien markerer 200-årsdagen til Ivar Aasen.

«Grepstad lykkes med oppgaven til terningkast seks» skriv VG sin meldar Sindre Hovdenakk.

Grepstad forteller selv: Eg er direktør i Nynorsk kultursentrum, men Ivar Aasen-tunet er ei av fleire avdelingar i Nynorsk kultursentrum og har eigen dagleg leiar. Eg kjem som direktør, ikkje som styreleiar Språkrådet – kan vere nyttig å skilje dei rollene. Her er ein liten biografi:

Ottar Grepstad (f. 1953) har vore direktør i Nynorsk kultursentrum sidan 1999 og hovudredaktør for nettleksikonet Allkunne frå 2007. Han var redaktør i Syn og Segn 1984–88 og forlagsredaktør, redaksjonssjef og assisterande forlagssjef i Samlaget 1980–94. Han har skrive eller redigert 25 bøker, mellom andre «Viljen til språk. Ei nynorsk kulturhistorie» (2006), «Vestlandets historie», band 1–3 (2006, medredaktør), «Avisene som utvida Noreg. Nynorskpressa 1850–2010» (2010) og «Draumen om målet. Tilstandsrapportar frå Norge og Noreg» (2012).

Stjernehimmelen 31. oktober 2013: Torbjørn Urke

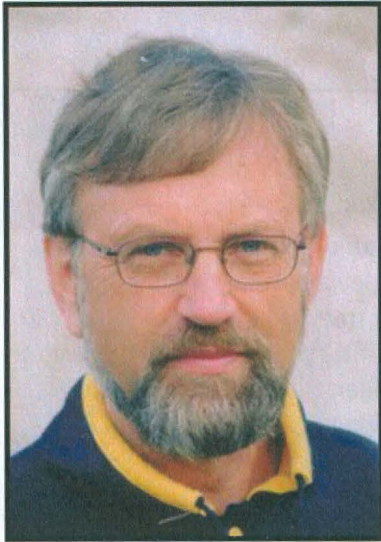
Eg vil kåsere litt om kva me kan sjå på stjernehimmelen denne hausten. Vidare vil eg ta for meg nokre bilde av ståande og liggande måne og fortelje korleis me kan sjå forskjell på stjerner og planetar på stjernehimmelen. Eg hentar fram nokre glimt frå stjernehimmelsidene i Nytt i Uka og så tek eg med meg stjernekart som eg viser korleis dei kan brukast for å finne fram på himmelen. Og vil nokon ta meg seg stjernekartet heim, vert det høve å få kjøpt der og då. Vert det klarvør, og gatelysa ikkje er for sjenerande for stjernetitting, og det elles passar, kan me avrunde med fem instruksjons-minutt under open himmel.

Dreibare stjernekart gjør det enklere å finne frem på stjernehimmelen. Still inn dato og klokkeslett, så viser kartet hvilke stjernebilder som står hvor på himmelen. Slike kart viser imidlertid ikke planetene. De beveger seg fra uke til uke, og tas derfor ikke med på dreibare stjernekart. Dette er beregnet på våre breddegrader og er på norsk, koster kr. 150.

Quo vadis arrangementer 2013

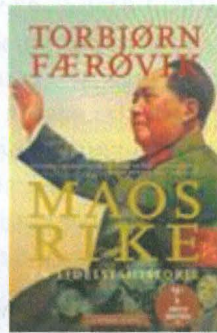
Opera Nordfjord: Flaggermusen 8.- 9. oktober 2013

Turen er fulltegnet, og det er venteliste

Temaforedrag 28.november 2013:

Torbjørn Færøvik: Kina

Mens de fleste land vi kjenner har en spennvidde som ligger rundt midten av skalaen, er det sikkert ikke mye galt å si at Kina går fra 1 til 10.

Nå kan vi se frem til et særdeles interessant foredrag av en som kjenner landet, og har beskrevet det i en lang rekke bøker.

Den siste er Maos rike – en lidelseshistorie (ISBN9788202421410).

Nesten 40 år er gått siden formann Maos død. Siden den gang har vi fått et klarere bilde av hva som skjedde under hans styre. Modige kinesere har stått fram med sine beretninger, og forskere har fått adgang til arkiver som lenge har vært lukket. Bildet som avtegner seg, er skremmende. Millioner av mennesker sultet i hjel. Størst var sulten under Maos såkalte Store sprang fra 1958 til 1961. Nyere forskning tyder på at hans hårreisende forsøk på massemobilisering endte med minst 45 millioner menneskers død.

Noen år senere ga Mao støtet til Kulturrevolusjonen, som kom til å vare i ti år. Igjen ble et uhyggelig stort antall mennesker ofret på revolusjonens alter.

I *Maos rike - En lidelseshistorie* forteller den kritikerroste forfatteren Torbjørn Færøvik om hva som skjedde under Maos styre. Hans baserer sin veldokumenterte fremstilling på nyere forskning og enkeltmenneskers skildringer. Mesterlig og intenst reddegjør Færøvik for konsekvensene av den brutale politikken, samtidig som han forklarer hvorfor det kunne skje. Nettopp derfor er *Maos rike* en særdeles viktig bok.

Av andre titler kan nevnes: *Drømmen om Asia* (1997); *India – Stevnemøte med skjebnen* (1999); *Veien til Xanadu. En reise i Marco Polos fotspor* (2001); *Marco Polo. Reisen til verdens ende* (ungdomsbiografi 2002); *Kina – En reise på Livets elv* (2003); *Gandhi – Elsket og hatet* (ungdomsbiografi 2004); *Buddhas barn – En reise blant mennesker* (2006); *Midtens rike – En vandring i Kinas historie* (2009).

Torbjørn Færøvik har bakgrunn som cand.philol., med hovedfag i historie hvor hans avhandling var om norsk misjon i Kina. Han har arbeidet som utenriksmedarbeider i NTB, Arbeiderbladet og NRK i 20 år. Han er tildelt Brageprisen i 1999, 2003, og 2012, og Cappelenprisen i 2006.

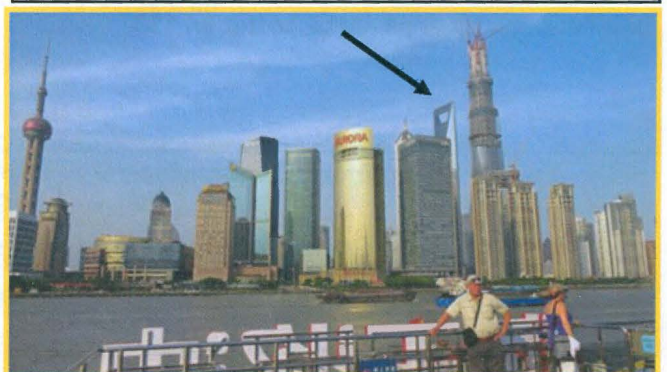

Dama til venstre er fra en Pekingoperaforestilling. Denne operatypen er en egen sjanger, og oppfyller strenge krav. Det gjorde musikken også.

Bildet er tatt nede fra salen, uten ekstra lys, og det er ikke gjort noe spesielt med det i etterkant. En minneverdig opplevelse.

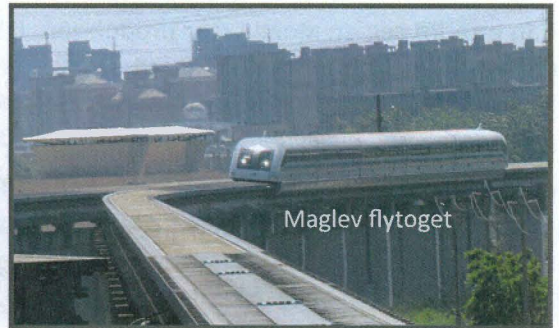
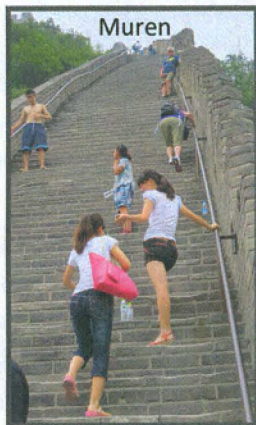
Fra en nylig reise i Kina viser vi noen få bilder som kanskje kan levendegjøre landet. Vi ble mektig positivt overrasket over befolkningen, og ikke mindre av den tekniske standarden vi opplevde.

Bildet under er fra Shanghai. En ganske fantastisk by, med ca. 23 mill. innbyggere. For 20 år siden var området benyttet til risdyrking. I bygget som pilen peker på tok vi heisen til 88 etasje, 340 m høyt. Da kom vi ut omtrent midt på tårnet som er under bygging (636 m høyt).

Se nøye etter menneskene som står rundt den utgravede terracottahæren, så ser du hvor stort dette er. Ingen av figurene er like. En eldre mann tegnet skrifttegn med vann fra beholderen. Han pekte på sitt hode, smilte og viste til det han tegnet på fortøyet. Muren vi gikk på var bratt, se på personen omtrent midt på bildet og gjett

om hun gikk oppover eller nedover? Maglev-flytoget hadde topphastighet 431 km/t, og brukte 7 minutter på godt og vel 30 km.

Nei, ikke sant vel?

Kan du finne ut om det er sant, eller ikke?

Plottet i den meget velskrevne boken *Son of Holmes*, av John Lescroart, eISBN: 978-1-101-11653-1, kunne utmerket godt være helt korrekt og troverdig. Den er knyttet til reelle hendelser i nyere historisk tid. Aktørene er også med personer som er ikke er det, men vi kjenner navnene så godt fra litteraturen at de kunne vært det. Snerten i skrivemåten er slik at man etterhvert lever seg inn i historien på samme måte som forfatteren har gjort det. Det levner liten tvil om at han underhånden har hatt det direkte morsomt når han skrev denne boken.

Les først forleggers ansvarsfraskrivelse:

Dette er et produkt av fri diktning. Navn, karakterer, steder og hendelser er enten et produkt av forfatterens fantasi eller er benyttet oppdiktet, og enhver likhet med aktuelle personer, levende eller døde, forretningsforetak, hendelser eller lokaliteter er fullstendig tilfeldig og utenfor baktanke av verken forfatter eller forlegger.

Forleggeren har ingen kontroll over eller påtar seg noe ansvar for forfatter eller tredjeparts websider eller innhold.

Og så deretter forfatters forord:

Alle hendelsene i denne boken er sanne, til tross for ansvarsfraskrivelsen du nettopp har lest hvis du har lest den fra perm til perm. En viss innrømmelse har blitt gjort slik at levende personer involvert ikke skal bli utsatt for ubehag, etterforskning eller uønsket plage. Uansett, ingen navn har blitt endret, ingen steder forandret. Bakgrunnen har vært forleggers ansvarsfraskrivelse, som vil overbevise de fleste om at til og med dette forordet er fiksjon, selv om det ikke er tilfelle.

Om han har skrevet forordet før eller etter han skrev boken, er jeg usikker på. Jeg gjetter at det var på forhånd, for en bedre sannhetserklæring er det vel vanskelig å forfatte?

For å si det på sunnmørsk: E´det sant, så e´det fole – og e´det løgn, så é det godt løge.

Sjur

Temaforedrag 29.august 2013

Ranveig Liseth: Edv.Munch, i tidens lys

En engasjert Ranveig Liseth fortalte om bakgrunnen for Edvard Munchs måte å bruke forskjellige virkemidler i sine malerier. Det ga oss en helt annen og dypere forståelse for hva han ønsket å vise, og hva vi skal se etter i hans andre malerier.

Han etterlot seg en mektig stor produksjon. Ikke bare malerier, men også lyriske tekster, grafisk blad og tegninger, det er antydnet henimot 20.000 ialt. Lyriske tekster knyttet til billedkunsten viser ulike aspekter og kvaliteter ved Munchs språk knyttet til Munchs kunstnerskap fra 1890-tallet og fremover.

Liseth var i forskjellige sammenhenger innom hans familiære bakgrunn. Munch mistet mange i familien pga. sykdom og mentale tilstander. Dette gjør det enklere å kunne forstå hans bruk av uttrykksmidler i valg av farger, lys og mørke, mønstre som man ellers ikke så lett kan forstå betydningen av. I bildet Melankoli sitter hans mentalt syke søster med et tomt blikk foran et bord med en forunderlig mønster. Dette mønsteret viser en overskåret hjerne, fortalte hun slik at vi også kunne se det.

Det er også med på å forklare hvorfor han valgte å ikke gifte seg. Han hadde mange forhold, og var i 4 år forlovet med Tulla Larsen. Forholdet var turbulent, og hun gikk fra ham for å gifte seg med en annen. Han tok i noen av sine bilder hevn for dette.

Liseth viste gjennom de 16 utvalgte bildene to trekk som klart gikk igjen: Rødt hår var tydelig på en rekke av bildene. Dette viser både kjærlighet og lidelse i bildene. Likeledes ser vi en skygge på mange av hans bilder allerede tidlig i hans lange karriere. Denne virker mystisk, truende og skaper en undertone som øker dynamikken i bildene.

I Kyss II er en mann og en kvinne tett sammen, og det er ingen overgang mellom de to figurene. Kysset mente Munch var det ypperste uttrykk for kjærlighet. Han fremstiller også kvinnen som den sterke part, og mannen som svak, i mange av bildene. I bildet Øye i øye er det tydelig, med kvinnen med rødt hår og sterk, mens han er gusten i huden og svak. Mellom dem står treet som viser fruktbarhet.

Et av bildene kalt Skrik var selvfølgelig med. Det første bildet ble malt i 1893. Bildet er noe for seg selv, og Liseth mente at bakgrunnen for kvinnens ansikt var en opplevelse som Munch hadde på et museum i Tyskland, hvor han så en peruviansk mumie. Etter selv å ha sett mumier i Peru kan jeg utmerket godt godta denne forklaringen.

For noen dager siden hadde BBC-Worldservice en omtale av utbruddet av vulkanen Krakatau i Sundastredet i 1883. Her ble det sagt at det forårsaket den høyeste lyden som noen gang er laget, den ble hørt hele 4.800 km unna, og sjokkbølgene ble registrert over hele verden. I tillegg ble det kastet opp så mye aske i atmosfæren at himmelen over hele verden ble farget purpuraktig. I BBC-sendingen ble det sagt at dette var forklaringen på fargene på himmelen i Skrik-bildene. Ranveig Liseth stilte seg meget skeptisk til denne forklaringen.

Det ble fra salen spurt om at kunstneren satte maleriene ut til soling en gang imellom. Munch hestekur-behandlet malerier i alle år fremover, men det kunne skje uregelmessig i perioder og kanskje noe tilfeldig. Hestekuren ser nok de fleste på som en destruktiv og ukontrollert prosess, men han hadde en hensikt med det.

Om vi får tillatelse til det vil vi legge PowerPoint filen som hun benyttet ut på våre nettsider slik at man kan se bildene selv i etterkant. Alle vi som var tilstede hadde iallfall stort utbytte av å være tilstede på Ranveig Liseths engasjerende forklaring.

TUR TIL FYRMUSEET I DALSFJORD

Etter ønske fra styret i PU, arrangerte Quo Vadis tur til Fyrmuseet i Dalsfjord den 13.juni 2013. Bussturen, kjempegodt ført av Dagfinn Ørjasæter som vanlig, med 51 passasjerer gikk fra Ålesund via Volda, ferge til Lauvstad og et kvarters kjøring til Dravlaus i Dalsfjorden.

Vi hadde vel ventet oss en gammel sjøbu eller lignende, men fant et moderne bygg, lavt og fint innpasset i terrenget. Det viste seg at museet var bygget sammen med skolen og var nyrenovert. Vi ble vist inn i en moderne forelesningssal, "like fint som på høgskolen", ble det sagt. Her ble vi tatt imot av Frode Pilskog fra Stiftelsen Sunnmøre Museum, som Fyrmuseet er en del av.

Han kunne fortelle oss om hvorfor et fyrmuseum er plassert langt inne i en sunnmørsk fjordarm. Det hadde seg slik at allerede i 1825 bygget et arbeidslag fra Dalsfjorden steinfyret på Runde. Dette ble så vellykket og arbeidsfolka viste seg så dyktige at de fikk flere oppdrag. Venner, familie og naboer meldte seg til lignende arbeidsoppgaver, og i hundre år framover ble dalsfjordingene foretrukket til slike oppdrag for fyrvesenet. I det neste hundreåret ble det bygget over 100 bemannede fyr og flere hundrede fyrlykter, sjømerker og fortøyningsringer fra svenskegrensen til Svalbard og til og med på Kolahalvøya, og hovedparten av bygningslaga var fra Dalsfjorden, generasjon etter generasjon. Flere av disse tok seg også arbeid som fyrvoktere.

Det Pilskog fortalte ble illustrert med en film/foto-montasje som på en ypperlig måte viste ulike fyr og livet der. Helt til 2. verdenskrig var det vanlig å ha familien med på fyret, etter den tid ble det mer vanlig med skiftarbeid, 14 dager på og 14 dager hjemme. Slik kunne familiene leve et mer normalt liv. I samtalene med salen viste det seg at et av våre medlemmer, Åse Fagerslett, kunne fortelle at hun vokste opp på et fyr! Etterhvert ble alle fyr og lykter automatisert, og etter 1992 var det ingen fyr som hadde fast betjening. Etter foredrag og visning av utstillingen ble vi samlet til lunsj i gymsalen, nydelig bacalao, kokt av folk i bygda.

De som har samlet gjenstander og opprettet Fyrmuseet i Dalsfjorden er etterkommerne av disse fyrbyggerne fra 1825 av. Her var det laget en imponerende samling av foto og gjenstander, fra det gamle oljedrevne, generatorer og frem til moderne fyrlykter med solcelledrevne lysemitterende dioder. Nede ved sjøen hadde de satt opp en fyrlykt som var over 100 år gammel.

Hjemturen gikk rundt Dalsfjorden, en ganske lang fjord i sørlig retning fra Voldsfjorden. Videre med ferge til Volda fra Folkestad. Vi takker Fyrmuseet og folket på Dravlaus for mottagelsen, og Quo Vadis for flott gjennomføring av turen! Besøk til Fyrmuseet anbefales.

Liv T.

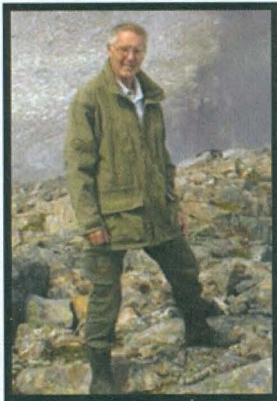

Under omvisning med film og foredrag kom det fram at vi hadde en ekte "fyrjente" blant oss. Åse Fagerslett kjente seg godt igjen på mange av bildene på filmen.

Hennes far, Bernt Sivertsvik, startet opp i sin tjeneste i Fyrvesenet som fyrassistent på Haugeila fyr på Smøla, et fyr uten bolig, så barneåra ble tilbragt på Veidholmen, som bare var en kort rotur unna.

Det andre fyret ble Stamsund fyr. Her var det bolig sammen med fyret. Stamsund fyr ble etter hvert nedlagt, og faren fikk ny jobb på Verøy fyr. Her var det også bolig sammen med fyret.

Til slutt fikk faren jobb på Alnes fyr, hvor han var ansatt til han gikk av med pensjon. Vi var en stor familie så det var alltid kjekt å samles i boligen på fyret, sier Åse.

Temaforedrag 12.des.2013:

Mystiske og spennende funn i naturen på Sunnmøre.

Hans siste bok er **Farlige bølger; tsunami, monsterbølger, fjellskred, syndfloden (2012)**

Naturkatastrofer har alltid fascinert oss mennesker. I denne boka kan du lese om den aller farligste, nemlig flodbølger og andre farlige bølger. I *Farlige bølger* får du vite alt om tsunamier, kjempebølger, stormflo og de enorme bølgene som dannes når store fjellskrenter faller ut i fjorder eller når kometer eller asteroider raser ned i havet.

En tidligere bok er **Dommedagsfjellet, Tafjordulykka 75 år etter.**

Våren 1934 skjedde en naturkatastrofe i Tafjord på Sunnmøre. Et fjellskred forårsaket at opptil 60 meter høye flodbølger slo inn over bygdene Tafjord, Fjørå og Valldal og drepte 40 mennesker. I denne boken fortelles det om livet i bygdene før og etter ulykken, og om skredforskningen som har pågått i ettertid. Ulykken har fått ny aktualitet fordi fjellet igjen varsler om skred. Har kilder og litteraturliste.

Furseth er utdannet cand.odont. i Oslo 1965. Han har praktisert som tannlege i Lyngen og på Færøyene (i 11 år) og Valldal. Før en reise til Færøyene nylig leste jeg denne boken, og det ga meg en god bakgrunn for å forstå samfunnet der.

Nå er han forfatter. Han har bl.a. utgitt romanene *Jux* (1970), *Et kupp* (1972), *Underveis* (1974), *Evelyns øy* (1978), *Torøy* (1984), *Ei natt i Eden* (1986), den siste om et «møbeldynasti», og *Den gåtefulle Wilhelm Weider* (1990).

De siste 20 årene har forfatteren konsentrert seg om faglitteraturen. Foruten et referanseverk om rovdyr *Drept av bjørn og ulv i Norge* (Landbruksforlaget, 2005), har Furseth blitt en autoritet på skredproblematikk i et historisk perspektiv. I dag er dette en beskjeftigelse på heltid og resultatet har vært flere bøker, foredragsserier og artikler om emnet. Furseth blei tildelt Kongens fortjenestemedalje i gull i 2010 for "sitt lange og omfattende virke innenfor skredforskning".

Vi gleder oss til en spennende juleavslutning på Spjelkavik omsorgssenter. Vel møtt til mat og hygge.

Kunstmalergruppen i Pensjonistuniversitetet i Ålesund åpnet Seniorfestivalen 2013 med utstilling av en rekke flotte arbeider. Gruppeleder Trygve Ratvik helt til venstre i samtale med Arne Edvardsen (her som medarrangør av Senioruken). Se flere bilder neste side.

Det øverste bildet viser at det var stor interesse for bildene. Mange var solgt på forhånd.

Bildet til venstre er malt av Sylvie Rasmussen og heter Kveldsol over Aspøya, prisen er satt til kr. 2.000.

Til høyre en meget fornøyd gjeng fra Kunstmalergruppen. Fra venstre Terje Bugge Hansen, Einar Hasund, og Sølvi Aakvik. Einar fortalte at siden han tok opp hobbyen på alvor da han fylte 70 år (og det er ikke så lenge siden), så har han malt 70 malerier med stor glede.

Livet er en endeløs rekke med valg. En som har satt ord på dette er Ragnvald Skrede i dette diktet:

Veljar

Du er ein veljar
med valrett fra Adams tid.
Kor ofte valde du rett?
Kor ofte gjekk du forbi?
Strøydd bak deg ligg hamane
av feilvalde ja eller nei;
dei rette blir liv av ditt liv
og syner deg lei.
Vel Gud, vel kvinne, dine barns mor!
Vel vener og livsmål, vel gjerning og ord!
Vel høgt eller lågt,
varmt eller kaldt!
Men la ingen lure innpå deg
Noko du ikkje har valt!

Og gløym aldri når du vrakar
at no gjer du eit val,
no stengjer du kan hende ei dør
til ein skinande sall!
Ver vaken og vaksen
ver ufødd, ver barn!
La ikkje Vrengja fange deg
i sitt lumske garn!
Gløym aldri aldri:
Når du lever, så vel du!
I di siste stund
tel du og vel du.

STUNDA

Ta vare på stunda,
Slepp ho inn når ho banker på
rydd plass åt ho midt i kavet,
for stunda er her og no.

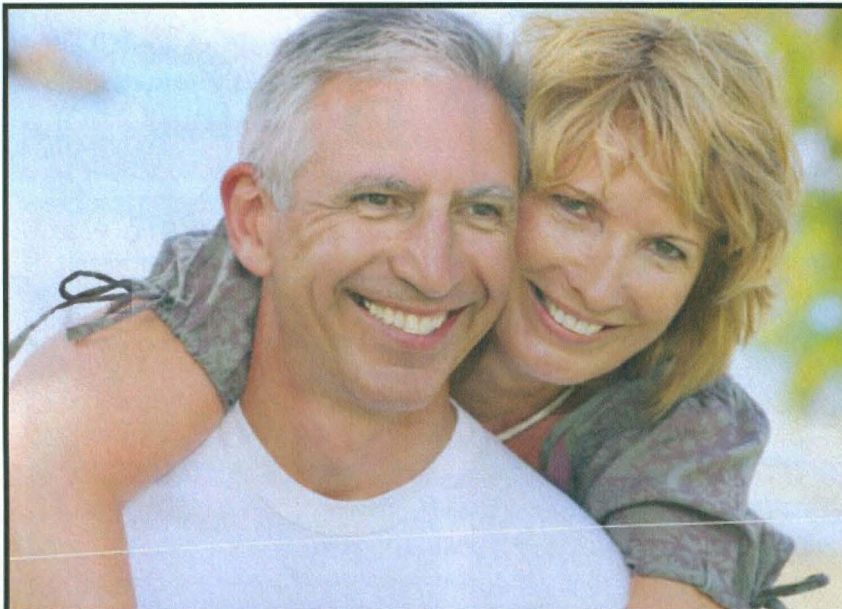
La ho sette seg litt nedpå,
Uansett korleis ho er,
for noko har ho å gi deg,
det er derfor ho er her.

Ta godt var på stunda
og takk for den tida ho sat,
for akkurat denne eine,
- ho kjem aldri att.

Du trudde for lenge at stunda
var noko du skulle få,
berre du ein gong vart ferdig,
med det du dreiv på med no

Då fer du aldri tid til å opne,
dei gongane ho bankar på,
og skjønar for seint at stunda
støtt er her og no.

Det har ikke lyktes oss å få kjennskap til opphavspersonen til overstående.

Behovet for antall soverom forandrer seg over tid. Det samme gjør lysten til å måke snø og klippe gress.

Snakk med oss om salg av bolig, samt finansiering og forsikring av ny bolig. Ta kontakt, så ser vi på mulighetene. Tlf. 70 11 30 00.

SPAREBANKEN MØRE

Kontakt til studiegrupper

Koordinator for studiegruppene:

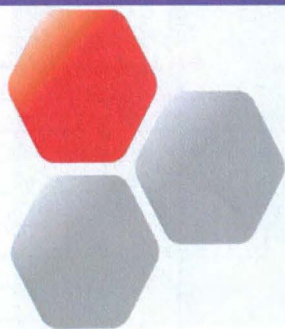
Per Øfsdahl; 97177473, per.oftsdahl@mimer.no
 Data Nybegynnere: Ingjerd Uggedal, 95420820,
 Data Videregående 1: Marit Kalvø, 47376148, marit.kalvo@gmail.com
 Data Videregående 3: Anne Lise Olsbø, 90020212, annelise_olsbo@hotmail.com
 Byen vår: Arne Edvardsen, 91729176, arne.edvardsen@mimer.no
 Digital foto: Reidun Haavik, 98806011, reidun.haavik@mimer.no
 Engelsk litteratur: Sandra Baraldsnes; 97784579; tbaralds@online.no
 Kommunen vår: Oddny Heen, 90574183, oddny.heen@hotmail.no
 Kunst: Astrid Hatløy; 70143085, astrid.hatlo@mimer.no
 Helse og velvære: Erna Marø; 70155781, ernamaro@online.no
 Kunstmaling: Trygve Ratvik, 95279290, trygratv@online.no
 Litteratur 1: Olav Dahl; 70215102, e-hen-f@online.no
 Litteratur 2: G. Humblen, 41208666, gunhild.humblen@gmail.com
 Litteratur 3: Liv Ingebrigtsen, 91557760, liv.barbro.ingebrigtsen@mimer.no
 Litteratur 4: Liv Holte; 70143132, liv.holte@hotmail.com
 Samfunn: Sjur Brande; 92203697, sjur.brande@live.no
 Spansk: Åshild Nordhus, 9717 7510, aanordhu@online.no
 Quo Vadis: Sigurd Dybvik; 91107120, sidy@mimer.no

Vi hører av og til at ordet *universitet* i navnet vårt kan mislede noen til å tro at man trenger allverdens avanserte bakgrunn, eller at vi sysler med ubegripelige tanker, og sånt noe.

Dette er helt feil. Vi er rett og slett en gjeng av enkle og greie mennesker av alle slag, som er interessert i lære ting som vi kan ha glede av sammen med andre. Så enkelt er det!

Les mer om formålet med vår felles aktiviteter på neste side — og si gjerne fra om du vil være med i noen av våre grupper.

Eller om du vil starte en ny gruppe?

BRAGES®

BILFORRETNING

service@brages.no
www.brages.no
 telefon 7017 8200

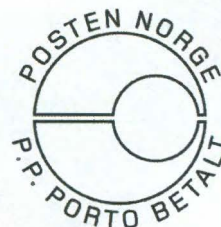
vi lever av din tillit

Adresselapper settes her

Returadresse ved feil adresse:

Pensjonistuniversitetet i Ålesund
v/ Sjur Brande
Nybøbakken 8, leil 9
6011 Ålesund

B

Tillitsvalgte 2012:

Leder Karl Johan Skårbrevik, Ystenesgt. 39, 6007 Ålesund, tlf 70142590, 92266295, kar-skaa@online.no

Nestleder Liv Tideman, Østre Aspehaug 12, 6010 Ålesund, tlf 7014 1480, 4803 8737, l-tidema@online.no

Studiekoordinator Per Øfsdahl, Brenneveien 13, 6013 Ålesund, tlf. 7015 0257, 9717 7473, per.ofsdahl@mimer.no

Sekretær Torun G. Eriksen, Fjelltunv. 29, leil 7, 6007 Ålesund, tlf 7013 3416, 9159 9366, torun@mimer.no

Kasserer Sjur Brande, Nybøbakken 8, seksjon 9, 6011 Ålesund, tlf 9220 3697, sjur.brande@live.no

Varamedlem Åshild Nordhus, Store-Nørve 13 d, 6009 Ålesund, tlf 97177510, aanordhu@online.no

Varamedlem Noralv Breivik, Urabakken 7, 6017 Ålesund, tlf. 70141876, 41440438, noralv.breivik@mimer.no

Redaksjonskomiteen består av: Bjørg Bang, tlf. 9268 9336, bjorg.bang@gmail.com; Herbert Gartz, tlf.9004 8885, herbert@gartz.no

Sjur Brande, tlf 9220 3697, sjur.brande@live.no; Karl Johan Skårbrevik, tlf. 92266295, kar-skaa@online.no

Pensjonistuniversitetets virksomhet er dannet på frivillig innsats, kombinert med egeninteresse og individuelle ønsker, samt behovet for sosial kontakt. Det å dele felles interesser er givende. Det gir oss nytt engasjement og utfordringer, utvider vår horisont, og gir oss nye kunnskaper. Det sosiale samværet på denne konstruktive måten gir oss tilhørighet, og det fører til at nye vennskap dannes.

I Pensjonistuniversitetet i Ålesund bruker vi idéene i *Universitetet for den tredje alder* slik:

1. Først og fremst å vekke lysten til å lære, og derved stimulere til egen aktivitet;
2. dernest å gi pensjonister mulighet til å ta styring over eget liv; og ikke minst
3. det å være med i et sosialt nettverk.

Det er ett av våre mange gode kort at Pensjonistuniversitetet har mange studiegrupper som drives med liv og lyst av egne medlemmer. Det legges stor vekt på det sosiale aspektet såvel som interessefeltet. Identitet, verdier og selvforståelse er andre poeng. Hovedparten av aktiviteten i studiegruppene våre bygger opp om akkurat dette. Vi diskuterer med respekt for andres meninger, og er velsignet fri for detaljert styring. Vi utvikler oss ved å lytte til hverandre, og modnes ved det.

Medlemskap er åpent for alle pensjonister og andre over 60 år. Medlemskap er uavhengig av tidligere utdanning og yrkesmessig bakgrunn.

Oppdatert 06.09.2013		Pensjonistuniversitetet i Ålesund. Møteplan høsten 2013. Korrigert 6. september 2013																					
Gruppe	Leder	Dag	KL	Måned	August			September			Oktober			November			Des		Serv./rydd. Temamøte				
				↓ Sted Uke →	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46		47	48	49	50
Litteratur 3	Liv Ingebrigtsen	Mandag	1200-1345	As på Senior	12		26		9		23		7		21		4		18		2		
Litteratur 2	Gunhild Humblen	Mandag	1215-1400	Ålesund bibliotek	12		26		9		23		7		21		4		18		2		
Litteratur 1	Olav Dahl	Tirs dag	1100-1245		13		27		10		24		8		22		5		19		3		
Digital foto	Reidun Haavik	Mandag	1000-1145	Spjelkavik Seniors enter			26	2		16		30		14		28		11		25		9	
Engelsk litteratur	Sandra Baraldsnes	Mandag	1000-1145		12		26		9		23*		7		21		4		18		2		
Kunstmaling	Trygve Ratvik	Tirs dag	1200-1430		13		27		10		24*		8		22		5		19		3		
Spansk	Åshild Nordhus	Tirs dag	1330-1530		13	20	27	3	10	17	24*	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	29. aug.
Data - Viderekomne 1	Marit Kalvø	Ons dag	1000-1145			21		4		18		2		16		30		13		27		11	26. sept.
Litteratur 4	Liv Holte	Ons dag	1200-1345			21		4		18		2		16		30		13		27		11	28. nov.
Kommunen vår	Oddny Heen	Tors dag	1000-1145			22	29		12		26*		10		24		7		21		5		12. des.
Data - Nybegynnere	Ingjerd Uggedal	Fredag	1000-1145		16		30		13		27*		11		25		8		22		6		31. okt.
Data - Viderekomne 3	Anne Lise Olsbø	Fredag	1000-1145		23		6		20		4		18		1		15		29		13		
Byen vår	Arne Edvardsen	Tirs dag	1000-1145	Frivilligs entrælen		20		3		17		1		15		29		12		26		10	
Quo Vadis	Sigurd Dybvik	Tirs dag	1200-1345	Sjømanns vn.						24				29				26					
Kunst	Astrid Hatle	Ons dag	1200-1345	Etter avtale	14		28		11		25		9		23		6		20		4		
Samfunn	Sjur Brande	Tors dag	1200-1345	Etter avtale		22		5		19		3		17		31		14		28		12	
Helse & velvære	Erna Marø	Tors dag		Etter avtale																			
Studiekoordinator: Per Øfsdahl, Brennevegen 13, 6013 Ålesund Tlf: 70 15 02 57 Mob.tel: 97 17 74 73 E-adr.: per.ofsdahl@mimer.no																							
Studiegruppene må være oppmerksomme på når de skal hjelpe til med servering og rydding på temamøtene.																							